

SLOVENEČ

Velja po pošti:

za celo leto naprej .. K 40—
za en mesec .. 3.50
za Nemčijo celoletno .. 45—
za ostalo inozemstvo .. 50—

V Ljubljani na dom:

za celo leto naprej .. K 36—
za en mesec .. 3—
V upravi prejemov in posredovanj .. 2.50

Sobotna izdaja:

za celo leto .. K 8—
za Nemčijo celoletno .. 10—
za ostalo inozemstvo .. 13—

Inserati:

Enostolpna pettirvsta (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)

za enkrat .. po 50 v
za dva in večkrat .. 45 ..
pri večjih naročilih primeren
popust po dogovoru.
Ob sobotah dvojni tarif.

Poslano:

Enostolpna pettirvsta K 1—
Izhaja vsak dan izvenredne
delne in praznike, ob 3. uri pop.
Redna letna priloga vsaki rečUredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 50.

Političen list za slovenski narod.

Upravišтво je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ograde 26.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upravišškega telefona št. 50.

Odgovor vladi.

V dobi, ko je vsled absolutistične odločitve Seidlerjeve vlade poslanska zbornica proti volji njene večine odgojena, in ko se pripravljajo dalekosežne ustavne spremembe preko glav in proti volji udeleženi narodov, sta se zbrala Jugoslovanski klub in Češki svaz k skupni seji, da v imenu svojih narodov solidarno podasta sledečo

izjavo.

Poslanci naroda Slovencev, Hrvatov in Srbov ter češkega naroda z največjim ogorčenjem ugovarjamo proti vsem poskusom vlade, da brez sodelovanja naših narodov in proti njim z naredbami premeni že zdavnaj preživelo in od naroda nepričakovano ustavo. Posebej ugovarjamo, da se sedaj osnujejo od nemških šovinistov izsiljena okrožna glavarstva na Češkem, obenem pa protestirajo proti napovedi državopravnega odcepljenja slovenskih dežel od celokupnega naroda Slovencev, Hrvatov in Srbov. Namen te odcepitve je germanizacija in nemška invazija na Jadransko morje.

Izražajo ogorčenje nad tem, da si vlada upa to ukrepati v najusodnejših trenutkih svetovne vojne in da na naše zahteve po samoodločbi in politični samostojnosti, ki so obenem zahteve vsega civiliziranega in demokratičnega sveta, odgovarja z absolutističnim samovoljstvom, ki ne prinese ne miru ne možnosti priateljanskega sodelovanja narodov, kakor si ga vsi želimo, temveč je začetek bojev, kakršnih tu še ni bilo in ki morejo iti dalje nego slutijo povzročitelji sami.

Zato težko obžalujemo, da v času, ko ni kruha in ko ne vemo, kaj bo jutri, temu neizmernemu socialnemu in gospodarskemu trpljenju dodaje še nova politična, narodnostna, državopravna krivica ter se s tem splošna napetost dviga do višine, da danes posledic ni mogoče niti pregledati.

Obenem dvigamo svoj glas proti temu, da vlada sedaj, ko načela demokracije, državljanske enakosti in ljudske samouprave povsod zmajujejo, proti nam nastopa s poskusi, ki ne pomenijo v resnici nič drugega kot novo utrditev absolutizma birokratičnega aparata. Na drugi strani pa se vedoma prezirajo vse zahteve naših narodov, naj se nam da popolna demokratizacija javne uprave.

Z enakim povdorkom protestiramo proti temu, da je v dobi, ko parlamenti vseh resnično demokratičnih držav nepretrgano odločajo o usodi svojih narodov, vlada odgovorila avstrijski parlament brez pravega vzroka in potrebe na škodo vseh javnih in zlasti prehranjevalnih razmer in da so poslanci znova izgubili parlamentarno tribuno, ki so jo pod pritiskom vojaške diktature pogrešali cela tri leta. Odgovornost za naslednje pade v prvi vrsti na vlado, ki je s tem svojim korakom pokazala pred celim svetom, da Avstrija ne more biti imenovana pravna in ustavna država, in da se maloštevilna in nikomur odgovorna oligarhija in birokracija pod pritiskom in sodelovanjem enega dela nemško-nacionalnih poslancev upa ubiti glavo parlamenta, izvoljenega na podlagi splošne volilne pravice. Boji se, da bi parlament odkrito izjavil pravo voljo v njem zastopanih narodov.

Poslanci naroda Slovencev, Hrvatov in Srbov ter češkega naroda zato proglašajo:

Naša naroda ne priznavata nikdar in v nobenem slučaju nobenih oktroajev, nobenih kakršnihkoli enostranskih upravnih odredb, temveč jih odklanjata z največjim ogorčenjem, odklanjata pa tudi vsako odgovornost za nadaljnji razvoj in solidarno vstrajata v boju proti absolutizmu in nadvladi ter v borbi za demokracijo, svobodo, za pravico samoodločbe in za svojo politično samostojnost. Ne hojimo se nobenega asilja.

Na Dunaju, dne 7. maja 1918.

antišek Stanek. Dr. Anton Korošec.

Demisija viteza dr. Žolgerja sprejeta.

Dunaj, 9. maja. (Kor. ur.) »Wiener Z.« objavlja cesarjeva lastnoročna pisma: Ljubi dr. vitez pl. Seidler! Pritrjujem Vašemu predlogu in dovoljujem na prošnjo svojega ministra dr. Ivana viteza pl. Žolgerja, da v milosti izstopi iz urada. — Baden, 8. majnika 1918. — Karel I. r.

Ljubi dr. vitez pl. Žolger! Na Vašo prošnjo Vas milostno odslavljam z mesta mojega ministra in Vam izražam mojo zahvalo in popolno priznanje za izvrstno delovanje, ki ste ga razvijali v posebno težavnih razmerah. Pridržujem si Vaše zopetno službovanje in Vam hkrati podeljujem brez takse moj red železne krone 1. vrste. — Baden, 6. majnika 1918. — Karel I. r. — Seidler I. r.

X X X

Cesar je sprejel demisijo ministra dr. Žolgerja. Zahvalil se mu je za izredno delavnost v posebno težkih razmerah, podelil mu red železne krone prve vrste in si pridržal njegovo zopetno uporabo.

Z dr. Žolgerjem zgubimo Jugoslovani svojega prvega in edinega zastopnika v kronskem svetu. Takozvani »Jugoslovanski minister« je bil poklican v ministrski svet kot uradnik preko Jugoslovanskega kluba, ker naše avstrijske ustavne razmere ne dopuščajo, da bi dobili odgovorno parlamentarno ministrstvo. Bil je poklican v kronski svet kot strokovnjak na državno-pravnem polju, ki naj bi pomagal rešiti pereče vprašanje reforme ustave in bi posredoval med posameznimi resorti. Na drugi strani pa je računala vlada, da si bo z dr. Žolgerjevim imenovanjem pridobila naklonjenost Jugoslovancev, da ne bi zavzeli preveč ekstremnega opozicijskega stališča proti vladi. In ko je čakal v parlamentu proračunski provizorij rešitve, takrat je vedno zašumelo v nemškem in v vladni službi stoječem časopisu: Jugoslovani, svojega ministra imate v kabinetu, zato je vaša dolžnost, da se vsaj vzdržite glasovanja, če že ne morete in nečete glasovati za vlado. Toda za dosledno politiko Jugoslovanskega kluba ni bila merodajna oseba nobenega ministra. Danes ne vodimo več Jugoslovani politike enodnevnih koncesij, ampak hočemo popolne enakopravnosti in garancije zanj v obliki lastne državnosti. Če smo dobili Jugoslovani pod Seidlerjem svojega prvega zastopnika v kabinetu, je bila to le zadržka in potreba vlade, njena dolžnost. Zato ni bilo treba nobene hvaležnosti nasproti vladi in Seidlerju.

Dr. vitez Žolger je vršil v kronskem svetu svojo dolžnost — kolikor je bilo sploh mogoče pri popolnoma nemškem vladnem kurzu — kot mož-poštenjak, ki čuti in misli slovenski. Zato ni bil po tožadnih sklepih ministrskega sveta, naj se nemški kurz poostri in naj se pričene nova preganjanja Jugoslovancev, nobenega dvoma več glede tega, ki se zaveda, da je sin svojega naroda. Dr. Žolger za tako katastrofalno protislovansko politiko ni mogel in ni hotel dati svojega podpisa in zato je prosil cesarja, naj ga odpusti. Cesar je ugodil prošnji in sprejel dr. Žolgerjevo demisijo s prisrčnim pismom, ki je Nemce, ki so zahtevali dr. Žolgerjevo glavo, razočaralo.

Čudovito tiho je sedaj po odstopu ministra dr. Žolgerja v nemškem časopisu. Nemci vedo, da jih tudi Seidler s svojimi odredbami iz Stürgkh-Clam Martiniceve šole ne bo rešil. Dr. Seidlerju so dnevi šteti. Dr. Žolger je odstopil prostovoljno, dr. Seidler pa bo prisiljen demisionirati. In gotovo se ne moti Arbeiterzeitung, ki pravi, da je odstop dr. Žolgerja velika Llamaza za dr. Seidlerja. Mi bi pristavili še, da tudi za vso nemško politiko v Avstriji. Treba bo zopet »umlernen«, da ogovorimo v stilu grške Tagespost.

Jugoslovani smo torej izgubili svojega prvega in edinega zastopnika v kronskem svetu. Klub temu je političen položaj danes za nas ugoden. Pritisk nemške vlade je rodil protidoppor in strune, ki so jih Nemci preveč napeli, utegnejo počiti. Za

nas velja pa samo eno geslo: Boj za uresničenje naše deklaracije, boj do konca!

Po miru z Rumunijo.

Dolgo časa so se pletla mirovna pogajanja z Rumunijo. Tega spočetka ni bilo pričakovati. Napovedovali so, da se pogodba podpiše v najkrajšem času, potem so rok podaljševali, vmes so se slišali glasovi o interesnih nasprotjih zveznih osrednjih držav, potem o spletkah rumunskega dvora, razpravo je za nekaj dni zavlekla tudi kriza v avstrijskem-ogrskem zunanjem ministrstvu, dokler ni Czerninov naslednik, baron Burian, pogodbe dne 7. t. m. v gradu Cotroceni podpisal. Sedaj, ko je ta listina razgrnjena pred nami, razumemo, da pogajanja niso šla tako gladko od rok, kakor so pričakovali. Rumunija se je branila do zadnjega, kakor bi se branil človek, ki bi moral podpisati svojo lastno smrtno obsodbo.

Glavne točke mirovne pogodbe so naslednje: Dežela se razoroži in ohrani samo toliko vojaštva, kolikor ga je treba za notranji red; osrednje države so si zagotovile pravico, da izvažajo iz Rumunije žito in potrebne surovine; uprava je pod kontrolo osrednjih velesil; Rumunija odstopi Bolgariji tisti del Dobrudže, ki si ga je pridobila po balkanski vojski l. 1913., in razen tega še ostali del do donavskih izliva, ki je — za zdaj skupna last osrednjih velesil; Rumunija izgubi svoje morsko obrežje in svojo najvažnejšo luko, do katere dobi le prost dohod; Avstriji-Ogrski odstopi nekaj obmejnega, strateško važnega ozemlja. Na Donavi jo stražijo naše bojne ladje. Za vse to pa dobi klavirni mir premaganca in morda medlo upanje, da se polasti Besarabije, kar bi pa izzvalo nove zapletke z Ukrajino.

Razumljivo je, da centralne države niso ravnale z Rumunijo bogve kako čuvstveno. Rumunija je brez vsake potrebe začela vojsko in na lasten riziko; da je ta riziko v majhnih državah prevelik, nas je poučila vsa zgodovina zadnjih štirih let in se je nanovo pokazalo pri Rumuniji. Leta 1913. je potem, ko so balkanski Slovani izkrvaveli v vojski, vkorakala za hrbtom Bolgarije v Dobrudžo in se je polastila bogate dežele, da ni sprožila niti enega strela. Ni mogla pričakovati ne prizanesljivosti od centralnih sil, ne odpuščanja od Bolgarije.

Rumunija se je sedaj prepričala, ko se je pogajala z Bolgarijo, da ponižani ne odpušča, da se stare krivice ne pozabljajo. A baš to je, kar nas straši tudi pri našem miru z Rumunijo. Da so premagano državo odtrgali od morja, da so jo deli v železen oklep, da so ji vzeli tudi tisti del Dobrudže, ki je nje stara posest, to ho kliče po maščevanju.

Po miru z Rumunijo.

Bukarešt, 9. maja. (K. u.) Demisionirali so v zasadenih ozemljih upravitelji rumunskih ministrstev, katere je imenovala vojaška oblast. Guverner je sprejel demisijo.

Bukarešt, 9. maja. (K. u.) Ministrski predsednik je imenoval nove prefekte skoraj v vseh okrajih zasedene in nezasedene Rumunije.

Bukarešt, 9. maja. (K. u.) S kraljevim dekretom z dne 9. t. m. so razpustili rumunski državni zbor. Novi državni zbor je sklican 17. junija 1918.

Brzjavke vladarjem.

Dunaj, 8. maja. (Kor. ur.) Predsednik poslanske zbornice dr. Grof je brzjavil cesarju: V imenu poslanske zbornice državne zbornice čestitam Vašemu Veličanstvu ob sklepu miru z Rumunijo. Naj mir, ki je končal večjo na celi vzhodni fronti, približa goreče zaželenemu splošnemu, častnemu miru.

Berlin, 8. maja. Grof Hertling je poslal cesarju Viljemu povodom miru brzjavko, v kateri pravi med drugim: Požrtvovalnost celega nemškega naroda, posebno pa vojne sile, katero vodijo slavni poveljniki, je priborila uspehe, ki jih bodo znali ceniti šele pozni rodovi. — Cesar Viljem je odgovoril kancelarju med drugim: Vesel in ponosen sem, ker se je zaključila z mi-

rom z Rumunijo vojska na vzhodu. Z ljubeznijo do domovine, ki ni nikdar odpovedala, si priboruje nemški narod z milostno božjo pomočjo pod sijajnim vojaškim vodstvom in s pomočjo sijajne državne umetnosti korak za korakom po poti v srečno bodočnost.

K splošnemu miru.

Budimpešta, 8. Zunanji minister baron Burian je prišel danes dopoldne iz Bukarešte v Budimpešto, kjer so ga slovesno sprejeli. Višji župan dr. Barczy je nagovoril ministra na kolodvoru. V svojem govoru je izrazil radost dežele, ker so se zaključila pogajanja z Rumunijo. Zunanji minister se je zahvaljeval, ker so ga prijazno sprejeli. Izjavil je, da je mirovna pogodba posebne važnosti, ker bo popolnoma varovala vzhodne meje. (Zivahno pritrdjevanje.) Izrazil je željo, naj bi sledila večeraj končanem pogajanju v Bukarešti nadaljnja, če le mogoče splošna pogajanja, ki so poklicana, da vrnejo že skoraj štiri leta trpečemu človeštvu mir in končajo strašno prelivanje krvi. Cesar se ni od svoje izražene naklonjenosti do miru nikdar niti za hip umaknil. (Navdušeni Eljenklci!) Tudi danes je trdno odločen, da poišče nadaljnjo priliko, ki omogoči skleniti z vsemi našimi sovražniki po možnosti pošten, dostojen, pravičen, trajnost obetajoči spravljivi mir. (Navdušeno pritrdjevanje in Eljenklci!) Prežimo takorekoč na vsako priliko, ki nam dovoljuje, da se zopet poprimemo delovanja v tem smislu, ne da se vežemo na gotove omejujoče forme. Pri tem hoče posredovati.

Rumunski zunanji minister o bucareškem miru.

Rumunski zunanji minister Arion se je izrazil o mirovni pogodbi: Gotovo je, da vsebuje pogodba določila, ki Rumunijo bole, a prezreti ne sme, da so od zahtevanih poprav meje dovolili slednjič le 20 do 30 odstotkov. Rumunijo posebno boli, ker je izgubila Dobrudžo, katero je kultivirala in ji ustanovila krasno pristanišče Konstanca. S težkimi pogajanjmi se je ustvaril Rumuniji gospodarski položaj, ki dovoljuje v bodočnosti plodovito delo. Trgovinska pogodba se ne vmešava v rumunsko carino in v nobenem oziru ne ovira razvoja rumunske industrije. Marghilomanov kabinet je dosegel glede izboljšanja mirovnih pogojev vse, kar je mogel doseči. O miru so obveščeni rumunski zastopniki v inozemstvu z naročilom, da bo zasledovala Rumunija v bodoče striktno in lojalno nevtralnost.

Nove meje Rumunije.

»Reichspost« piše: V mirovni pogodbi z Rumunijo določene nove meje v korist Avstro-Ogrske se omejujejo na boljše varstvo krajev, kateri leže ob meji in pa izhode prelazov. Meja se je premaknila ob Donavi do zahodno od Turna Severina, vsled česar smo dobili ugodnejšo postojanko nasproti Železnim Vratom, medtem ko ostane Turn-Severin Rumuniji. Mejo smo od tam, izvzemši majhen odsek, premaknili naprej ob Črni tako, da leže gospodujoče višine popolnoma na ogrskih tleh; meja je zdaj pri izhodih prelazov južno od Petrosenija, pri prelazu Rdečega stolpa in pri Braševu 8 do 12 kilometrov bolj daleč kakor prej. Ravnotako so pomaknili mejo naprej na vzhodni erdeljski meji v vseh tistih odsekih, kjer je bil položaj pri prehodih neugoden. V mejnem pasu, ki ga je odstopila Rumunija, ni nobenega važnega kraja. Večinoma gre za skoraj neobljudeno, gozdno gorato pokrajino. V severozahodnem delu Moldave je odrezala nova meja daleč naprej štrleče ozemlje proti Dorni Watru v kotu treh dežel. Avstro-Ogrski pripadejo zato južno od Dorne Watre ležeče gorske kotline ter približno 35 kilometrov dolgi kos Bistriške doline in približno 35 kilometrov dolgi obmejni pas, kjer je šla dozdaj meja ob Erdeljski. Vzhodna meja Bukovine se je pomaknila (vzhodno Radavca do vzhodno od Črnovic) splošno med Seretom in Prutom v toliko naprej, da gre zdaj od mejnega kraja Tolpa ob Seretu z dvema malima ovinkoma naravnost proti severu; reko Prut doseže približno 25 kilometrov jugovzhodno od Črnovic, vsled česar je zdaj

od glavnega mesta Bukovine do meje približno še enkrat tako daleč kakor prej.

Boji za volilno preosnovo na Ogrskem.

Budimpešta, 7. maja. Ustavna stranka iz 48. leta je imela danes zvečer sejo, pri kateri je naznanil ministrski predsednik Wekerle tudi spremembe, ki bi omogočile temeljem dogovora z dozdej opozicijsko narodno delavno stranko volilno preosnovo. Wekerle je rekel: Po dogovoru so se izvedle sledeče spremembe: Volilec bo, kdor je izdelal štiri razrede ljudske šole. Mladolletni lastniki Karlovega križca dobe volilno pravico, če znajo brati in pisati in če hkrati skrbijo za rodbino. Polnoletni lastniki Karlovega križca pa dobe volilno pravico le, če tudi sicer odgovarjajo splošnim zahtevam. Navedene spremembe bodo sicer skrbile število volilcev, a ne v toliko, kakor trde pretirani računi. Tudi danes se zavzema stališče, da se bo vprašanje o volilni pravici rešilo popolnoma šele potem, kadar se bo volilna pravica zelo razširila. Po predelani predlogi dobi volilno pravico 92 odstotkov tistih, ki znajo brati in pisati, in 97 odstotkov tistih, ki govorijo mažarski. Želim, da se doseže sporazum v vprašanju volilne preosnove predvsem zato, da se razširi volilna preosnova, a tudi zaradi življenjskih vprašanj notranje in zunanje politike. Stavili si nismo za nalogo le razširjenje volilne preosnove, marveč naš program obsega celo državno in družabno življenje. Izjavljam, da vzdržujem v vseh področjih program, na katerem se je ustanovila stranka, tako glede na izpolnitev našega socialnega, gospodarskega, kulturnega in narodnega življenja, kakor tudi z ozirom na armado. Obžaloval bi, če bi se ločila naša pota v sozameroma zelo malenkostnem vprašanju, v katerem ni niti načelnih razlik, in to tembolj, ker razpolagamo pravzaprav šele zdaj prvič z neizogibljivim orožjem manjšinske vlade s pravico, da se smemo posluževati splošnih, novih volitev. Nikolaj Sboray je nato predlagal, naj se odloči zaupanje stranke novi Wekerlejevi vladi. Po daljši razpravi, v kateri sta se tudi grof Andrassy in Apponyi izjavila proti podpisanju nove vlade, so odklonili Sborayev predlog z 48 proti 43 glasovom.

Ljubljanska cenzura.

V sredo, dne 8. maja, je bila zopet zaplenjena več kot polovica našega uvodnika, naslovljenega »Ob cesaričinem rojstnem dnevu«. Priznati je treba, da je to precej nenavadna prikazen in avstrijska specialiteta: ob slavnostih dinastije, ki jih nemški in potem seveda tudi oficialni krogi vedoma in hoté bagatelizirajo, ker bi praznovanje najbrže »nasprotovalo zunanje-političnim interesom monarhije«, izide v slovenskem dnevniku slavnosten članek in ta je po večini — pobeljen! Nikjer pod solncem se ne dogaja nič podobnega. Ne poučen človek, ki bi bil tako neveden, da bi iskal »interesov monarhije« v monarhiji sami, bi moral soditi, da ima opraviti s prav posebno drzno žurnalistično kanaljo, ki porablja slavnostne dneve, da napada dinastijo in ruši prestol. V resnici pa ni tako. Danes smo žalibog skusili, da nasprotujemo zunanje političnim interesom monarhije, kdor dinastijo brani ali vsaj opravičuje, in da je najboljši patriot tisti, kdor ima zunaj državnih meja najmočnejšega strica. Škodljivec države je po mnenju ljubljanske cenzure dalje tudi tisti, kdor se upira Seidlerjevemu zahrbtnemu nasilju in kdor je za sporazumen mir ter ne oznanjuje nespravljivega poganskega sovraštva. Se vam ne zdi verjetno?

Konfiskacija teh stavkov utemeljuje ljubljanska državna policija, češ, da nasprotujejo zunanje-političnim interesom! Dr. Skubl je slabo razumel navodila, ki jih je dobil, ko je bil zadnjič klican v centralni urad na Dunaj. V resnici je največja nesreča države in prava nevarnost zanjo njena birokracija. Priznajmo ji magari, da dela z najboljšo voljo; v tem slučaju ne ve, kaj dela. Tako je zastrupljena po vele-nemškem časopisju, njeno mišljenje je tako prepojeno z bolnimi predstavami nemške filozofije sile, da ne more več razumno izvršiti svoje naloge, tudi če bi hotela. Tragično komedijo igra birokracija v svojih uradih državi, ki jo je nastavila. Branila naj bi pravico, pa se trudi, da bi pravni čut prebivalstva vznemirila in mu ubila v glavo prepričanje, da pravice ni in da si je treba drugače pomagati. Vzdrževala naj bi red, pa si na vso moč prizadeva, da bi tudi najkrotkejšega državljana preverila, da si mora red napraviti sam. In najbolj žalostno je to: utrjevala naj bi v prebivalstvu državno misel, a je sama nima. Zgolj uniforma je na njej avstrijska, pod njo bije zvesto samonemško srce.

Ne govorimo iz jeze in ne iz osebnega nasprotja do kogarkoli. Pobijamo sistem. In da ga pobijamo po vsej pravici, bodo naši čitatelji mogli presoditi, ko bodo brali, kaj se je pri nas že vse konfisciralo.

Vojna poročila.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 8. maja. Uradno:

Jugozahodno bojišče. Topovski ogenj je bil le tu in tam živahnejši. Sovražne poizvedovalne oddelke smo odbili vzhodno od Capo Sile, v kotlini Laghi, na Pertici in na južnem rebu Alessija.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 8. maja. Uradno:

Ob Pavi so streljali s topovi tudi včeraj živahno na obeh straneh. Na gorski fronti smo preprečili na več mestih poizvedbe Italijanov.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 8. maja. Zahodno bojišče.

Južno od prekopa Nieuport smo uspešno poizvedovali in ujeli Belgijcev.

Na flanderskem bojišču in ob Lysi se je oživil topovski boj ob Kemmelu, pri in zahodno od Bailleula.

V bojih na predpoljih bojišča ob Sommi smo ujeli Angleže in Francoze. Na obeh straneh ceste Corbie-Bray je napadel sovražnik brez uspeha po močni pripravi s minami. Njegove pripravljene postojanke je popadel z učinkom naš ogenj. Ponoči je ponovil sovražnik napad južno od ceste, a smo ga vrgli s protisunkom.

Ob potoku Luci in na zahodnem bregu Avre se je močno streljalo.

Na ostali bojni črti nič važnega.

Z ostalih bojišč nič novega.

Berlin, 9. maja. Uradno: Zahodno bojišče. Podnevi so živahno delovali s topovi med Ypernom in Bailleulom. Lastni krajni napadi južno od Dickeburškega jezera so dosegli popoln uspeh. Na vzhodnem bregu potoka Vyverja so vzele z nasokom renške in badenske čete v 2 km širini močno utrjene sovražne črte. Vpadle so tam francosko-angleški napad in razdrobile njegovo moč; le na obeh straneh ceste Reingholst-Kemmel se je popolnoma razvil sovražni napad, katerega smo pa ravnotako odbili, kakor protinapade, s katerimi so napadali našo novo pridobljeno postojanko. Ujeli smo 675 ujetnikov šestih francoskih in dveh angleških divizij, katerim smo zadali težke, krvave izgube.

Pri obrambi angleških sunkov na južnem bregu Lyse, pri Bucquoyu in južno od Alberta smo ujeli ujetnike.

Včeraj smo med nočnim napadom avstralskih čet ob cesti Corbie-Bray ujeli 45 ujetnikov, med njimi 4 častnike.

Severno od potoka Luce in na zahodnem bregu Avre se je poostro streljanje.

Uspešno smo poizvedovali s sunki na več mestih ostale bojne črte.

Sovražnik je izgubil zadnje tri dni v zračnih bojih in s strelji z zemlje 37 letal. Nadporočnik Schleich je sestrelil včeraj tri sovražna letala in je priboril svojo 26., 27. in 28. zmago.

Nemško uradno poročilo.

Berlin, 9. maja zvečer. Uradno:

Z bojišč nič novega.

Berlin, 10. maja. Uradno:

Močne sovražne letalske skupine so napadle opoldne in zvečer z bombami nasipe in vas Zeebrügge; vojaške škode ni. Bombe letalec, ki so jih vrgli na cerkev v Zeebrügge, so ubile 3 Belgijce in 2 otroka, dve osebi so težko in veliko lahko ra-

nile. Na kopni fronti nalega mornariškega zbora so sestrelili naši letalci 2, nad morjem pa 3. sovražno letalo.

Načelnik mornariškega admiralnega štaba.

Iz Ukrajine.

Berlin, 9. maja. Uradno: Na severni obali Azovskega morja smo prodrli do izhva Dona in zasedli Rostov.

Prično se kmalu pogajanja, da se odloči demarkacijska črta.

Položaj na Ukrajini.

Berlin, 8. maja. Wolff poroča iz Kijeva: Poročila o nemirih na kmetih so izmišljena. Kmetje so mirni. Bivši člani rade in člani podeželnih odborov hujskajo proti Nemcem in trde, da nameravajo Nemci oropati Ukrajino. Proti novi vladi hujskajo, kolikor je mogoče pregled, člani prejšnje vlade in podeželnega odbora, ki so razjarjeni, ker jim je odtegnjen prejšnji lahki zaslužek. Prebivalci so pa mirni; s preobratom so popolnoma zadovoljni mali posestniki, ki igrajo na Ukrajini posebno veliko vlogo. Agitacija bo prenehala, ko bo imenovala nova vlada na uradniških mestih nove uradnike.

Vojna napoved N'carague.

San Juan del Sur, 7. (Kor. ur.) »Agence Havas«: Nicaragua je napovedala Nemčiji in njenim zaveznikom vojsko; le štiri glasovi so glasovali proti vojni napovedi.

Kongres je sprejel dalje predlog, s katerim se izraža solidarnost z Združenimi državami in z drugimi ameriškimi ljudovladami, ki so v vojski z Nemčijo in Avstro-Ogrsko; sklenili so tudi pooblastiti predsednika, da izrazi vse narodne sile.

Politične novice.

+ Sestanek ljubljanskega zaupništva S. L. S. bo danes v petek, 10. maja 1918 ob 8. uri zvečer v knjižnici Katoliške tiškarne, III. nadstropje. Spored: 1. Otvoritveni govor. 2. Poročilo o političnem položaju. 3. Organizacija S. L. S. 4. Slučajnosti. Načestvo S. L. S. v Ljubljani, dne 6. majnika 1918. Načelnik: Andrej Kalan.

+ Shod S. L. S. v Črnem vrhu nad Idrijo. V nedeljo, dne 12. t. m. se vrši dopoldne ob 11. uri (po sv. maši) v Črnem vrhu nad Idrijo shod, na katerem bo govoril poslanec Gostinčar.

+ Poslanec Fon pri cesarju. Včeraj, na Vnebohodu, je bil sprejet od cesarja v avdienci poslanec Fon, da razloži na najvišjem mestu težavni in bedni položaj, v katerem se nahaja slovenski del Goriške in njenega prebivalstva.

+ Tožba zoper škofa. O tej zadevi so časniki zadnji čas objavljali razne vesti. Najbolj verjetno je, kakor smo zvedeli, to-le: Proti ljubljanskemu knezofu pri dunajski nunciatu ni vložena nobena tožba, pač pa naravnost v Rim. Vendar pa iz Rima nunciju niso naložili nobene preiskave proti ljubljanskemu škofu in je tudi ne bodo. V sled pišanja po časnikih pa je dobil papežev zastopnik na Dunaju od odličnih strani ugodna in pohvalna poročila o delovanju škofovem v ljubljanski škofiji. Iz tega sledi, da tožbe ni vložil dr. Lampe, ker bi se kot duhovnik moral držati uradne poti preko nunciatu, in je hkrati razvidno, da je tožbo vložil lajik, ki si je preko inozemstva mogel poiskati potrebnih zvez.

+ Cesar je zaslísal 7. t. m. v posebnih avdiencah ministra dr. Mataja, barona pl. Schwarzenaua, generalnega majorja pl. Landwehra, dr. Seidlerja in grofa Silva-Tarouca.

+ Toggenburg o našem ljudstvu. Pred kratkim sta se oglašila poslanca dr. Benkovič in Gostinčar pri notranjem ministru zaradi razmer na Štajerskem in sta zahtevala varstva za slovensko posest in prebivalstvo. V razgovoru je minister dolžil Slovence, da povzročajo nemir — seveda po poročilih nemških okrajnih glavarjev in nemških deželnih vlad — ter je med drugim izjavil, da naše ljudstvo drugače misli o deklaraciji, nego naši poslanci; menil je, da bi se naš narod zadovoljil, če bi mu dali nekaj več politične svobode in kakih gospodarskih ugodnosti. Nato sta ga poslanca pozvala, naj razpiše nove volitve za državni zbor. To bi gotovo bilo najboljšo sredstvo, da se notranji minister prepriča, koliko sme verjeti svojim informacijam o razpoloženju v slovenskih zemljah.

+ O nemški navtični šoli v Trstu piše »Information« v uvodnem članku: Vlada je nemškim nacionalcem obljubila tudi popolnoma nemško navtično šolo v Trstu. Proti temu bi se ne moglo ugovarjati, ako bi se ta zahteva opirala na stvarne razloge. Nemci v Avstriji niso obmorski narod, kakor Italijani, Hrvati in Slovenci. Nemci so notranji narod, kakor Čehi in Poljaki. V Trstu je 11.000 oseb izpovedalo nemški občevalni jezik, med temi mnogo takih, ki slovenščine niso mogli, italijanščine pa ne hoteli izpovedati. Težnje, katerim naj bi sledil ta zavod, so agitatorične, narekuje jih najgolejša osvojevalna politika, katere

cilji se določajo deloma od zunaj. Za tujstvo pa v Trstu ni mesta, pa naj izvira od koderkoli.

+ Napad na češke poslance v dunajski mestni kleti. Češki poslanci Stanek, Kotlač, Holubka, Donat, Zdzarsky, Wykowski in Mechura z več časnikarji so bili 7. t. m. svedci v dunajski mestni kleti. Kar vstane neki gost in nahujša ostale goste proti češkemu poslancem, češ, da izzivajo. Vsi gosti so planili na Čeho. Poslovodja je prosil Staneka, naj zapusti s svojo družbo dvorano, a Stanek se mu ni udal; Nemci so pa zahtevali, naj gredo Čehi vun. Prišel se je pretep; končno so Čehi odšli, nakar so Nemci prepevali »Wacht am Rhein«. V Stanekovi družbi sta bila poleg navedenih poslancev tudi predsednik vojnega žitnega prometnega zavoda v Brnu in predsednik moravskih Rajfajznovk. Stanek je izjavil, da ga ni nihče udaril, kakor se je trdilo. Pomirjeval je razburjene duhove, a pretepa ni mogel zabraniti.

+ »Nemška vojska«. Glasom »Tagespost«-nega poročila, je vodja nemških štajerskih obrtnikov, deželni poslanec Einspinner na velikem shodu štajerskih obrtnikov dne 5. maja v Gradcu, kjer je sploh nemška politika igrala veliko vlogo, med drugim slovesno izjavil: »Nočemo zamuditi prilike, da bi ne izjavili slovesno, da smo slej ko prej pripravljeni za srečni izid te nemške vojske tudi še zanprej nositi bodo in stiske.«

+ Poljaki in vladna kriza. Dunaj, 8. maja. Poljsko kolo je nadaljevalo posvetovanja o položaju. Poslanec dr. Löwenstein je stavil predlog, naj se sestavi mirovni kabinet, ki se zaveže, da ne bo izvedel med vojno nobene preureditve Avstrije in bo reševal potem parlamenta samo tekoče zadeve. Nemci s tem predlogom niso zadovoljni.

+ Za sklicane delegacij. Soc. dem. delegat dr. Ellenbogen je poslal 9. t. m. načelniku delegacijskega odseka za zunanje stvari, Baerenreitherju, pismo, v katerem naglašja, da je šramotno in med vsemi vojujočimi se deželami brez primere, da se v Avstriji ljudskim zastopom namenoma onemogočuje, da bi zavzeli stališče nasproti vojnemu dogodkom. Tudi je nevdržno stanje, da se novi zunanji minister ne predstavi zborujoči delegaciji. Prosi, naj se zunanji odsek nemudoma skliče. — Delegata Glöckel in Pittoni sta se pa obrnila na načelnika armadnega odseka v delegaciji, dr. Germana, s prošnjo, naj nemudoma skliče odsek, da more svoja važna že začeta dela nadaljevati. Za nadaljno odlaganje delovanja delegacije ni nobenega tehtnega razloga. Delegacije so bile sklicane dne 5. decembra l. l. ter je bila ta dan prva pa tudi zadnja plenarna seja. Potem sta imela sejo armadni in zunanji odsek — prvi 14. decembra, drugi 24. in 25. januarja t. l., potem so delegacije popolnoma počivale.

+ Novo Wekerlejevo ministrstvo je sestavljeno vsled kraljevega lastnoročnega pisma tako-le: Wekerle ministrsko predsedstvo, grof Aladar Zichy minister a latere, dr. Aleksander Popovics finančni minister, Jožef Sztrenyi trgovinski minister, grof Bela Serenyi poljedelski minister, general pehote pl. Szurmaj honvedni minister, dr. Karel Unkelhäuser minister brez portfelja za Hrvatsko, Slavonijo in Dalmacijo in princ Ljudevit Windischgraetz minister brez portfelja. Navedeni so bili ministri tudi v bivšem Wekerlejevem kabinetu. Nova ministra sta grof Ivan Zichy (bogočastje in pouk) in dr. Gustav Tory (minister pravosodja). Grof Štefan Bethlen in Pavel Teleky bosta pozneje imenovana za ministra; Wekerle se z njima pogaja.

+ Prisega novih ogrskih ministrov. Budimpešta, 9. maja. (K. u.) »Magyar Tudosito« poroča z Dunaja: Njegovo Velikanstvo je sprejelo danes v avdienci ministrskega predsednika dr. Wekerla, novega ministra za bogočastje grofa Ivana Zichyja in pravosodnega ministra Gustava pl. Töryja. Ministri so vladarju prisegli.

+ Iz gosposke zbornice. Poročilo pravosodne komisije gosposke zbornice pritrjuje postavi o dolžnosti države odškodovati protipostavno oškodovane civilne osebe v sedanji vojski v obliki, ki jo je sprejela poslanska zbornica, a jo je nekoliko spremenila. Pojem protipostavnosti je razvila v več natančno opisanih dejstev. Poročilo o odškodninah neupravičeno aretiranih oseb, ki ga je sestavil dr. Fr. Klein, je tudi spremenilo besedilo načrta poslanske zbornice, a spremembe niso velikega pomena.

+ Orlando o položaju. Dopisniku »Morning Posta« je izjavil Orlando, ko se je vračal iz Francije: Vojaški voditelji so prepričani, da so ustavili sunek Nemcev, katerim se ne bo nikdar posrečilo priti do pristanišča pri Kanalu ali ločiti Francoze od Angležev. Pri posvetu v Abbeville so pripoznali dejstvo enotne bojne črte od Severnada do Jadranskega morja in da

morajo enakomerno uporabljati vse vojaške sile.

— **Ljubljanski Nemci in rojstni dan naše cesarice.** Ljubljanska kazina, zbirališče vse c. kr. višje in nižje nemške in nemškutarske ljubljanske birokracije ni smatrala za vredno in potrebno, da razobesi na rojstni dan naše cesarice zastave. Tozadevni poziv župana dr. Tavčarja je našel pri ljubljanskih kazinotih gluha ušesa. Pričakovali bi, da bo ta dan vihrala na kazini vsaj trobojnica v Peganovih barvah.

— **Novi papeški poslanik za Poljsko in Ukrajino.** msgr. Ratti, doslej prefekt vaticanske knjižnice, odpotuje na svoje mesto v Varšavo.

— **Vzhodna politika v nemškem državem zboru.** V nadaljevanju razprave v glavnem odseku nemškega državnega zbora je izjavil zastopnik vojnega ministrstva general pl. Vriesberg na neko interpelacijo, da nemškemu vrhovnemu vodstvu ni nič znanega o kakem prodiranju nemških čet proti Petrogradu. Nemške čete nimajo s prodiranjem, o katerih so poročali listi 7. t. m., nič opraviti. Soc. dem. posl. Noske je zahteval, naj se prepreči, da bi se nemške čete kakorkoli zapletle v boj z ruskimi. Ugovarjal je proti vmešavanju v Ukrajino. Politika red v Ukrajini vzbuja nezaupanje. Državni podtajnik pl. Braun je odgovoril, da v podrobnostih ne more presoditi, če avstrijski spekulant v Ukrajini res skupuje žito in ga potem v Avstriji svobodno prodajajo. Posl. Erzberger je očital vlad, da nima trdnih načrtov in ciljev. Mirovne pogodbe v Brestu Litovskem se morajo v polnem obsegu spoštovati. Neodvisni soc. dem. Haase je ugovarjal proti prodiranju nemških čet na Krim, ki ne spada k Ukrajini.

— **Papež za Belgijce.** Iz Rima poročajo, da je sv. oče v zadnjem času zopet posredoval za celo vrsto Belgijcev, ki so jih bila nemška sodišča obsodila na smrt, in jim izposloval pomiloščenje oziroma izpustitve kazni.

— **Angleži za vzhodno-evropsko zvezno državo.** Londonska »Times« so pozvale v uvodniku 2. majnika cesarja Karla, naj pomisli, če hoče postati vladar nove mogočne vzhodne evropske zvezne države s slovanskim značajem ali se pa držati svoje zveze z Nemčijo. »Times« pravijo, da je Prusija dedna sovražnica avstrijske države in njene dinastije. — Tudi drugi angleški listi so objavili članke podobne vsebine. Italijanski nacionalistični časopisi so vsled pisanja angleških listov zelo razburjeni. »Gazzetta del Popolo«, »Epoca«, »Idea Nazionale« in »Mattino« pišejo, da ne umevajo londonskih merodajnih krogov, ki izražajo misli, ki jih v Italiji vse meščanske stranke najodločneje odklanjajo. — »Stampa« pravi, da nasprotujoči si nazori v Londonu in v Rimu le še bolj begajo italijanski narod in da koristijo Nemčiji. Če postane cesar Karel vladar velike slovanske države, bi se pridružili gotovo avstrijski Nemci Nemčiji; tudi Ogrji, ki so izrečni sovražniki velikih slovanskih državnih tvorb, bi preje držali z Nemčijo, kakor s slovansko Avstrijo.

— **Rennenkampf umorjen.** Znanega ruskega generala Rennenkampfa so, kakor je izpovedala njegova vdova, umorili boljševiki pred približno tremi tedni v Tango-rogu.

— **Pogodba Francije in Nemčije o vojnih in civilnih ujetnikih potrjena.** Švicarski politični oddelek je obveščen, da sta potrdili francoska in nemška vlada obe bernaški pogodbi z dne 26. aprila 1918 glede na vojne ujetnike in zasebnike. Pogodbi se uveljavita 15. t. m. V Rotterdam so pa pripeljali iz Anglije 7. t. m. 3939 avstrijskih-ogrskih civilnih internirancev.

— **Bivši grški kralj obolev.** Kralj Konstantin, ki se je vrnil v svojo vilo iz klinike Sauerbruch, kjer so mu operirali absces, je obolev na influenco. Krizo bolezni je premagal v nedeljo in se zdravje kralju izboljšava.

Prosveta.

— **Jubilejne gledališke slavnosti v Pragi.** Slovencev in Slovenk se je priglasilo 70. Zastopane so vse osrednje prosvetne, gospodarske in politične korporacije. Po okrajih so zastopstva razdeljena na Jesenice, Kranj, Krško, Bjelovar, glavno (57) pa na Ljubljano. — Obvezni in skupni odhod z Dunaja (Franc Jožefov kolodvor) je določen za 15. t. m. ob pol 11. uri popoldne, prihod v Prago isti dan ob pol 11. uri zvečer. Tu je skupni sprejem vseh jugoslovanskih gostov. Iz Ljubljane odhaja prva polovica udeležnikov v ponedeljek 13. t. m., druga polovica pa v torek dne 14. t. m. z brzovlakom ob 11. uri zvečer. — Po najnovejših predpisih stanejo okoližni vojni listki Ljubljana-Praga tja in nazaj I. razred 452 K, II. razred 273 K. Udeležniki, ki so vozne listke naročili, naj pridejo po te v ponedeljek in torek 13. in 14. t. m. popoldne od 4. do 5. ure v »Tiskovno zadruge«, Sodna ulica 6. Nekaj malo listkov utegnemo prejeti že v soboto popoldne in po te naj pridejo oni udeležniki, ki se prijavljajo za odhod že v soboto zve-

čer in v nedeljo. v »Tiskovno zadruge« v soboto popoldne od 4. do 5. ure in v nedeljo popoldne od 9. do 10. ure. — Priporočamo, da vzamejo udeležniki s seboj za vožnjo potrebno prehrano. — Dogovorjena obleka za Prago za vse je sprejemna (za gospode žaket ali pa salonska suknja). — Slov. prip. odbor.

— **Pr Plaketo za »Narodni divadlo«** izdelala hrvatski umetnik Kerdić, katero poklonijo Hrvati, ki odpotujejo na slavnost v Prago, Čehom.

— **Pr Prvi koncert gospe Olge Borové-Valouškové** 9. maja je stal v znamenju češke pesmi. Na sporedu so bili glavni predstavitelji češke glasbe 19. stol.: Smetana, Fibich, Dvořák in novejši moderni češki skladatelji: Novák, Kunc, Křička, Jeremias. Pesmi plemenite po vsebini in močnejše, samonikle v glasbenem oziru. Gospa Borová-Valoušková je občinstvo očarala s svojim divnim, izredno obsežnim, krepko in polno donečim altom. Posebno krasno je podala dramatična mesta. V splošnem se je izkazala kot izredno nadarjeno pevko in je kljub morebitnemu malemu nerazpoloženju oziroma semtertje nekam trdemu in stisnjenemu nastavljanju tonov, kar se je opazilo zlasti pri temnih vokalnih, — zapustila za seboj vtis velike umetnice. Tudi izvajanja g. Jeremiaša na klavirju, — podal je pet Smetanovih, vobče jako zanimivih skladb —, so nudila izborni užitek. Obisk koncerta je bil dovoljen. — S. P.

— **Pr šiščeva »Povjest Hrvata«** izide v kratkem v francoskem jeziku. Izda jo zagrebška knjigarna Stj. Kugli. Ženevski list »Journal de Geneve« jo najtopleje priporoča.

Dnevne novice.

— **Rojstni dan cesarice Cite** se je praznoval v celi državi zelo slovesno. Na Dunaju in v drugih krajih je bilo razobešenih veliko zastav.

— **Duhovniške vesti.** Za soprovizorja v Ločah na Stajerskem je imenovan č. g. Marko Žičkar, župnik pri Sv. Jerneju nad Ločami. — Č. g. Stefan Belšak, provizor pri Sv. Barharji pri Vurbergu, je zaradi boleznj dobil začasen dopust.

— **Prošnji dan za slovo in mir.** Iz Rima se poroča 8. t. m.; Papež je odredil z 9. t. m. v motu proprio, naj se daruje 29. junija na praznik sv. Petra in Pavla povsod ena sveta maša, pri kateri naj se moli, da bi se vrnila človeštvu zopet slova in mir med narodi.

— **Trnovo.** V nedeljo 21. aprila se je poživila v Trnovem na Notranjskem »Slovenska Straža«. Izvolil se je nov odbor, nabralo takoj precej prispevkov in sklenilo zanj naprej živahno delovanje.

— **Odlikovana za zasluge na polju varstva otrok in mladinske oskrbi.** Cesar je poveril vojni križec za civilne zasluge drugega razreda: stolnemu kanoniku dr. Jožefu Grudnu, predsedniku deželne sodnice v pokoju pl. Levičniku, deželnemu šolskemu nadzorniku dr. M. Opeki, dež. sod. svetniku v Kranjski gori Francetu Peterlinu; vojni križec tretjega razreda: župniku Janezu Brencu v Preski, predniku v Lichtenthurnu s. Erziliji Hafner, župniku in konz. svetniku Janezu Kalanu, krajnemu šol. nadzorniku Ivanu Lavtižarju, župniku Janezu Lesarju v Šmartnem pri Ljubljani, salezijancu Francetu Povše, ces. svet. Janezu Rögerju, Leopoldini Švanik v Kranju, okr. šol. nadzorniku Karlu Simonu; vojni križec četrtega razreda: usmiljenkam Serafini Breznik, Ani Herle, Ivani Kolar in Klavdiji Ogulin v Ljubljani, Modesti Pir in Marjeti Šetina na Homcu in šolski sestri Hermini Resman v Ljubljani.

— **Poročil se je rezervni poročnik-učitelj Alojzij Intihar** iz Želimelj z gđ. Zinko Virant.

— **Kot peto odlikovanje** je prejel od nemškega cesarja železni križ II. reda Bogumil Burnik, stotnik in artiljerijski divizijski poveljnik.

— **Katol. del. društvo na Jesenicah** naznanja, da priredi dne 12. t. m., ob 8. uri zvečer v Delavskem domu na Savi igro v petih dejanjih s petjem in godbo »Revček Andrejček«. Petje spremlja društveni dekliski tamburaški zbor. Otrokom je dovoljen vstop le v spremstvu starišev. — Vabimo!

— **Rekvizicije.** Kakor se čuje, so pričeli na Dolenjskem z rekvizicijami žita. Urad za prehrano na Dunaju je določil, da se na Kranjskem ne bo rekviriralo. Tudi v tem slučaju je na tozadevno vprašanje danes, 7. t. m., poročevalec v uradu za prehrano izjavil, da se na Kranjskem ne sme rekvirirati. Zato naj se v vsakem slučaju pošlje takoj pritožbe na urad za prehrano na Dunaju.

— **Stroški rekvizicij.** »Streffleurs Militärbblatt« poroča, da dobe vojaške osebe za sodelovanje na rekvizicijah na Ogrskem poleg svojih rednih prejemkov še naslednje doklade: Častnik, ki je dodeljen vladnemu komisariju, 300 K mesečno v naprej; pisar 60 K in ordonančni vojak 40 K mesečno za nazaj. Ako so častniki na potovanju, dobe dejanske stroške povrnjene, razen tega dobe za vsak dan odsotnosti

izven bivališča: vodja oddelka 50 K, drugi častnik 30 K, šofer 10 K doklade. Vojaštvo, ki sodeluje na rekvizicijah samo kot pomoč prvemu od slučajja do slučajja, dobi enake doklade, to je častnik po 50 K na dan, navadni vojaki pa 50 vinarjev! Podobno kakor na Ogrskem bodo stroški za vojaštvo na rekvizicijah urejeni tudi v Avstriji.

— **Kamnik.** Občni zbor podružnice »Slovenske Straže«, ki se je vršil dne 9. t. m., je krasno uspel. Zavedni Kamničani in okoličani so napolnili prostorno dvorano »Kamniškega doma« in galerijo do zadnjega kotička. Po uvodni pesmi »Slovenska pesem«, je gđ. Fajdiga čustveno in s krepkimi poudarki deklamirala Gregorčičevo pesem »Domovini«. Nato je predsednik podružnice g. Anton Stergar pozdravil navzoče in se jim zahvalil za množično udeležbo. Omenjal je, da so naša narodna strankina društva vsled vojske štiri leta spala, med tem ko so Nemci pridno delovali in zbirali prispevke za svoja napadalna društva. Temu mora biti sedaj konec. Nemec steza svoje roke bolj grabljivo kot kdaj po naši lepi zemlji, zato mora tudi naše narodno obrambno delo zopet oživeti. Burno pozdravljen je nato nastopil zastopnik koroških Slovencev, stolni vikar in urednik »Mira« iz Celovca Franc Smodej. V krasnem, navdušenem in neustrašenem govoru je orisal neznosne razmere obmejnih Slovencev. Naša zemlja ima idealno lego, po pravici jo imenujejo okno Avstrije v svet, a prav zato je ta lega tudi nevarna. Od treh sovražnikov smo obdani, od treh strani pritiskajo na naš mali narod in ga skušajo zatreti. Nemški naval postaja ravno zadnje čase vedno bolj. Govornik naslika delovanje nemških napadalnih društev in pravi, da moramo tudi zastaviti vse svoje sile, da ta naval zajezimo in odbijemo. Govornik je priporočal navzočim, naj se vsi oklenejo »Slovenske Straže«, ji po svojih močeh pomagajo pri njenem narodno-obrambnem delovanju in povsod, kamorkoli pridejo, širijo narodno obrambno misel. Po Smodejevem govoru so pevci zapeli še nekaj pesmi, vrta kamniška dekleta pa so pridno prodajala šopke v korist »Slovenske Straže«. Velik, krasen šopek, ki ga je podarila gospa dr. Krautova, so prodali na dražbi za 316 kron in ga podarili g. Smodeju.

— **Ne v Kamniku.** Mestno županstvo v Kamniku naznanja, da vsled pomanjkanja živil tudi letos ne bo mogoče dati iz mestne aprovizacije letovičarjem, izletnikom in beguncem potrebnih živil.

— **Umrla je v sirotišnici Srca Jezusovega** na Reki najstarejša izmed redovnic s. Marija Franciška, preje Friderika Piskar. Pokojnica je 38 let službovala kot uradnica na tržaškem hrzovjavnem in pošt-nem uradu, nato pa stopila v pokoj in postala redovnica. Zavodu je darovala vse svoje prihranke in tudi vso pokojnino.

— **Jesenice - Gorica - Trst.** Razglas. Uradno se razglašajo: Od 1. maja je na progi Jesenice-Gorica državni kolodvor-Trst državni kolodvor zopet odprt osebni in prtljažni civilni promet. Na progi Jesenice-Gorica državni kolodvor vozijo redno vsak dan vlaki 12 (iz Gorice državni kolodvor ob 4. uri 40 minut, prihod na Jesenice ob 9. uri 15 minut popoldne) in 25 (z Jesenic ob 10. uri 10 minut, prihod v Gorico ob 2. uri 13 minut popoldne). Na progi Gorica državni kolodvor-Trst državni kolodvor osebni vlaki: 16 (iz Trsta ob 9. uri 20 minut dop., v Gorico ob 12. uri 40 minut popoldne; 20 iz Trsta ob 8. uri 26 minut zvečer, v Gorico ob 12. uri 13 minut ponoči; 13 iz Gorice ob 3. uri 31 minut popoldne, v Trst ob 7. uri zvečer in vlak 43 iz Gorice ob 3. uri 38 minut zjutraj, v Trst ob 7. uri 33 minut popoldne. — Na progi Gorica-Ajdovščina oziroma Prvačina-Ajdovščina vozita od 2. maja vsak dan redno dve dvojici osebnih vlakov in sicer: Proga Ajdovščina-Gorica državni kolodvor (direktni vlak): iz Ajdovščine ob 7. uri 38 minut popoldne, v Gorico ob 9. uri 26 minut popoldne; iz Gorice ob 11. uri 38 minut popoldne, v Ajdovščino ob 1. uri 37 minut popoldne. Na progi Ajdovščina-Prvačina: iz Ajdovščine ob 3. uri 12 minut popoldne, v Prvačino ob 4. uri 12 minut popoldne; iz Prvačine ob 4. uri 40 minut popoldne, v Ajdovščino ob 6. uri 3 minute popoldne. Vlak 1122 (iz Ajdovščine ob 10. uri 23 minut popoldne) izostane.

— **Stavka v Gradcu.** Poročajo nam, da stavka tvorniško delavstvo v Gradcu in v okolici radi mezdnih razmer, ker se je odgodil parlament in radi slabe prehrane.

— **Potresi in nesreče v Italiji.** V provincah Parma, Modena in Reggio nell' Emilia se je stresla 8. t. m. ob 10. popoldne dvakrat zemlja v smeri z zahoda proti vzhodu. V Kalabriji je uničil požar veliki tabor lop Bagnara, ki so ga zgradili po velikem potresu. V Mezzanu pri Ravenni je zgorela tvornica sladkorja, v Vigevanu pa tkalnica svile.

— **Češko narodno gledališče na Dunaju.** »Narodni Listy« poročajo, da se bo povodom slavnosti 50letnice praškega Narodnega divadla ustanovil 10. t. m. na Dunaju konzorcij za ustanovitev češkega narodnega gledališča na Dunaju.

Primorske novice.

— **Strašna krvava tragedija v Pulju.** V ponedeljek, dne 6. t. m., se je dogodila v Pulju strašna rodbinska tragedija. 46letni Friderik Slezak, sedaj četovodja, je bil pijanec in živel skoz in skoz nemoralno. V zadnjem času pa je postal na svojo 41letno ženo ljubosumen, ji očital nezvestobo in jo zaklepal v sobo. To se je ponavljalo dan za dnevom. Dne 6. t. m. bi moral iti mož spat v vojašnico, ali tega ni storil, ampak je ostal doma in se do treh jutraj prepiral z ženo. Ob petih vstane Slezak, gre v kuhinjo, vzame sekuro, gre nazaj v sobo in udari po glavi v postelji ležečo ženo. Toda udarec je bil preslab; žena se dvigne iz postelje, zbeži v kuhinjo, mož pa za njo. Tam pograbi Slezak za kuhinjski nož, prereže svoji ženi vrat in ji prebode dlani obeh rok. Žena je bila na mestu mrtva, Slezak se je pa sam javil vojaški oblasti.

— **Za gerenta občine Kojsko v Brdih** je imenovan grajšček v Vipolžah baron Teufenbach.

— **1000 zavožkov tobaka ukradli so** neznan tatovi na tržaškem južnem kolodvoru.

Liubljanske novice.

— **Ij IL koncert gospe Olge Borové-Valouškové v Ljubljani.** Spored »koncerta svetovnih klasikov« v soboto, dne 11. maja 1918, ki ga izvaja slavna češka umetnica, altistinja, koncertna pevka in operna pevka »Narodnega Divadla« gospa Olga Borová-Valoušková iz Prage s sodelovanjem klavirskega virtuozja, češkega skladatelja gospoda Jaroslava Jeremiaša. 1. a) Claudio Monteverdi (1567—1643): Mortal cosa son io. (Fragment iz Prologa k operi »Il ritorno d'Ulisse«). b) L. v. Beethoven (1770—1827): In questa tomba oscura... c) J. B. Händel (1685—1759): Lascia ch'io pianga... (Iz opere Rinaldo). Poje gospa Borová-Valoušková. — 2. L. v. Beethoven (1770—1827): Sonata v C-molu za klavir (Pathétique). Na klavir igra gospod Jaroslav Jeremiaš. — Odmor 10 minut. — 3. a) Claude Debussy († 1918): Písně Bilittiny. b) Modest Petrovič Musorgskij (1835—1881): Ukolébavka. (Písně a tance smrti, č. 2.) Poje gospa Olga Borová-Valoušková. 4. Frederic Chopin: a) Impromptu v Fis-duru. b) Poloneza v Cis-molu. Igra g. Jaroslav Jeremiaš. 5. a) Franz Schubert: (1797—1828): Dvojník (Z posledního díla »Labuti zpev«). b) Johannes Brahms (1833 do 1897): Safická oda, op. 94. č. 4. c) Karl Loewe (1796—1869): Edward. Ballady op. 1. č. 1. Poje gospa Olga Borová-Valoušková.

— **Ij Koncert znamenite pevke umetnice Olge Borové-Valouškové** je sinoči v Unionski dvorani na poslušalce napravil tako globok utis, da je bilo vse občinstvo oduševljeno in od mogočnega, fenomenalnega temnega glasu in od tragično dramatičnega čustvenega predavanja umetnice ginjeno. Najmodernejše skladbe Novaka: »Gorska balada«, Kuncova »Kdo na moje mesto?«, Jeremiašova: »Materino srce« in vse druge so v svoji divni poeziji, brezprimerni tragiki z mogočnim glasom genijalno predavane napravile tako silen vtis, da ostanejo nepozabne. Opozarjamo vse napredka željno občinstvo na jutrišnji drugi koncert gospe umetnice.

— **Ij Glasbena Matica.** Na slavnostno ljudsko Krekovo akademijo, ki se vrši v nedeljo, dne 12. maja popoldne ob 5. uri v Unionski dvorani vse občinstvo opozarjamo. Posebno prosimo vse organizacije delavstva, njih odbore, naj svoje kroge na to plemenito mišljeno priredbo opozore in vabijo k udeležbi. Vstopnice se že prodajajo, vendar je opozoritev delavstva nujno potrebna. Samoočesbi umevno je, da je prihod vsakogar k ljudski akademiji dobrodošel. Govor bo govoril gospod profesor Ivan Vesjenjak, deklamiral pa gospod mestni učitelj Andrej Rape, pevski zbor poje isti spored krasnih umetnih in narodnih pesmi kakor pri prejšnjih akademijah.

— **Ij Skupen shod ljubljanskih Marijinih družb** bo prihodnjeno nedeljo ob 5. uri popoldne v ursulinski cerkvi. Člani naj pridejo polnoštevilno!

— **Ij Mestni popisovalni urad** bo v soboto, dne 11. t. m. radi snaženja uradnih prostorov za stranke zaprt. Izjema velja samo za res nujne in neodložljive zadeve.

Ljubljanska aprovizacija.

— **a Peki se vabijo,** da se zglase zanesljivo jutri, v soboto, točno ob 9. uri popoldne v mestno posvetovalnico radi nakazila moke.

— **a Kavina mešanica za IV. okraj** se prodaja le od torka, 14. t. m. do vštete sobote 18. t. m. Veljavne so le karte za kavno, ki so numerirane.

— **a Gališki krompir za I. okraj.** Stranke I. okraja prejmejo krompir v soboto, dne 11. t. m. pri Mühleisnu na Dunajski cesti. Določen je ta le red: od 8. do 9. ure štev. 1 do 200. od 9. do 10. ure štev. 201 do

400, od 10. do 11. ure štev. 401 do 600. Popoldne od 2. do 3. ure štev. 601 do 800, od 3. do 4. ure štev. 801 do 1000, od 4. do 5. ure štev. 1001 do konca. Vsaka oseba dobi 3 kilograme, kilogram stane 40 vinarjev.

a Meso na zelene izkaznice B štev. 1 do 1200. Stranke z zelenimi izkaznicami B štev. 1 do 1200 dobe meso po znižani ceni v soboto, dne 11. t. m. popoldne v cerkvi sv. Jožefa. Določeno je ta-le red: od 1. do pol 2. ure štev. 1 do 1200, od pol 2. do 2. ure štev. 121 do 240, od 2. do pol 3. ure štev. 241 do 360, od pol 3. do 3. ure štev. 361 do 480, od 3. do pol 4. ure štev. 481 do 600, od pol 4. do 4. ure štev. 601 do 720, od 4. do pol 5. ure štev. 721 do 840, od pol 5. do 5. ure štev. 841 do 960, od 5. do pol 6. ure štev. 961 do 1080, od pol 6. do 6. ure štev. 1081 do 1200.

a Meso na zelene izkaznice B štev. 1201 do konca. Stranke z zelenimi izkaznicami B štev. 1201 do konca dobe meso po znižani ceni v soboto, dne 11. t. m. popoldne na Poljanski cesti štev. 15. Določeno je ta-le red: od 1. do pol 2. ure štev. 1201 do 1320, od pol 2. do 2. ure štev. 1321 do 1440, od 2. do pol 3. ure štev. 1441 do 1560, od pol 3. do 3. ure štev. 1561 do 1680, od 3. do pol 4. ure štev. 1681 do 1800, od pol 4. do 4. ure štev. 1801 do 1920, od 4. do pol 5. ure štev. 1921 do 2040, od pol 5. do 5. ure štev. 2041 do 2160, od 5. do pol 6. ure štev. 2161 do 2280, od pol 6. do 6. ure štev. 2281 do konca.

a Inozemsko meso. Mestna aprovizacija bo prodajala inozemsko meso v soboto, dne 11. t. m. in v ponedeljek, dne 13. t. m. v cerkvi sv. Jožefa vselej dopoldne od 7. do 9. ure. Cena prvovrstnega mesa znaša za kilogram 20 kron, drugovrstnega mesa 14 kron.

a Telečje meso za težko bolne, ki leže. Tisti težko bolni, ki leže in so bili prijavljeni do danes, dne 10. t. m. v pisarni mestne aprovizacije na Poljanah, prejmejo telečje meso v soboto, dne 11. t. m. dopoldne od 7. do 8. ure na Poljanski cesti štev. 15. S seboj je treba prinesiti tiste izkaznice, na katere dobivajo sicer meso.

a Prodaja vojnih in praških klobas po znižani ceni. Mestna aprovizacija bo prodajala klobase v vojni prodajalni v Gosposki ulici strankam z zeleno izkaznico B po sledečem redu: V soboto, dne 11. t. m., dopoldne, št. 1 do 200, popoldne št. 200 do 400; v ponedeljek, dne 13. t. m., dopoldne, št. 400 do 600 in popoldne št. 600 do 800. Tega reda se je točno držati. Vsaka oseba dobi 1/4 kg, kilogram vojnih klobas stane 2 K, kilogram praških klobas 4 K.

izpuščeno in najdeno.

Našla se je v nedeljo zvečer otroška sandalica. Kdor jo je zgubil, naj se zgloši Poljanska cesta 15, pritičje.

Pred sodnijo je nekdo zgubil paket s predpasnikom in otročjo copatko. Prosi se najditelja, proti nagradi oddati Sodna ulica v trgovini šivalnih strojev.

Novi Codex iuris canonici. Prvo pošiljatev tega dela je Katoliška Bukvarna ravno kar prejela in jo bo sukcesivno dobivala do naročenega števila. Pripomniti pa moramo, da se bo dobila za sedaj samo izdaja v osmerki (8); ostali dve izdaji sledita neznano kdaj. Komur je torej na tem, da delo hitro dobi, naj naroči izdajo v osmerki in odpove prvo naročilo, če se je glasilo na kako drugo izdajo. Zaradi izredno visokega denarnega kurza in pa ogromnih poštnih stroškov, veljajo izvodi v 8, ki so sedaj na razpolago, po 50 K, če ostane ta cena v veljavi tudi za izvode, ki še pridejo, še ne moremo doznati.

LISTNICA UREDNISTVA.

G. na V. Naj nam to novico sporoči dobitni gospod; kolikor vemo, ni resnična. — Brez izjeme. Brezimihih dopisov ne moremo sprejemati. Podpišite se. — Radovednež. Podpišite se in navedite priče.

OPOZARJAM cenjeno občinstvo, da je dospela večja pošiljatev

SIVALNIH STROJEV in GALANTERIJE.

Prosim torej, kdor je stroj naročil ali se za istega zanimal, da se oglasi čim prej v trgovini

JOS. PETELINCA, LJUBLJANA,

Sv. Petra nasip št. 7.

Tovarniška zaloga šivalnih strojev. 299

Brez posebnega obvestila.

Potrpi neizmerno žalost naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanem pretužno vest, da je naš iskrenoljubljeni stric in stari stric, gospod

Josip Zaman

sprevodnik južne železnice v pokoju

v sredo, dne 8. t. m. ob 6. uri zvečer, po dolgem mukepolnem trpljenju, prevaden s tolažili sv. vere bogu vdano preminul.

Pogreb nepozabnega pokojnika se vrši v petek, dne 10. majnika 1918 ob 2. uri popoldne iz hiše žalosti, Sv. Petra cesta štev. 11 na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maše zadužnice se bodo darovale v več cerkvah.

V Ljubljani, dne 9. majnika 1918.

Zalujoča rodbina KOLEŠA.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Čevlji iz usnja za strapac

z vložki iz celuloz, blaga za plah, s širokimi obširji iz usnja, z lesenimi podplati in usnj. varovalci podplatov v vseh velikostih, zelo trpežni in trajno vzdržljivi. Velikost za moške K: 28-10, za ženske K: 27-60, za otroke K: 23-20.

z upogljivimi lesenimi podplati, in prima usnjeno opremo.

Velikosti: 21-25, 26-29, 30-34, 35-39, 40-45. Cene: 5-75, 6-50, 7-20, 8-60, 10-10.

Nizki čevlji za dame

z za-pono, iz rujavega ali črnega vojnega platna z močnimi usnjenimi podplati, zelo elegantni, pripravljeni za dom in ulico. Cena K: 28.— Iz zelo finega črnega usnja z močnimi lesenimi podplati K 92.—. Zamenja dovoljena. Pošilja po povzetju; pri predplačilu 5%, popusta. Dobavlja, dokler kaj zaloga.

B. Gottfried, izvoz čevljev Dunaj IV. Wiedner Gürtel 50, odd. 6

MESTNO ŽUPANSTVO V KRŠKEM razpisuje službo

občinskega tajnika

Prosili morajo biti slovenskega in nemškega jezika popolnoma vešči ter v tajniških poslih že izveščani. Nastop takoj. Tisti prosilci, ki se pečajo z glasilbo ali petjem, imajo prednost. Zglasiti se je do 20. maja t. l.

Organist

z večletno prakso pri mestnih cerkvah in prostvenih društvih, vojašne priprave, želi nastopiti službo kje na deželi. — Priglasiti na upravnitvo »Slovenca« pod štev. 1587.

Službe išče

ženska srednje starosti, ki se dobro razume na hišna in zunanja opravila. Najraje gre na deželo. Naslov pove uprava »Slovenca« pod štev. 1595.

Harmonij

dobre ohranjen, male oblike, se takoj kupi. — Ponudbe na Luka Sevnik, št. Jurij, pošta Grosuplje. Proda se

enonadstropna hiša

ob deželni cesti, s hlevom in skladiščem in nekaj čez 2 ha gozda. Hiša je pripravna za vsako obrt. V hiši se je izvrševala popolna gostilniška in pekarijska obrt. Pripravljen je tudi prostor za trgovino. Posedstvo je v večjem trgu kranjske dežele, četrt ure od železniškega križišča in brzovozne postaje. Cena ugodna radi drugega nakupa. — Ponudbe na upravnitvo »Slovenca« pod »hiša z gozdom št. 1592«.

Iščem kmečko gospodinjstvo obnem kuharico, oziroma

ekonomka

s pripravno družino.

Poziva se: Pristava Srebrniče, Novo mesto — in v Ljubljani, Sv. Petra cesta štev. 79.

Praktične bluze

dobro blago, v različnih barvah. Cena K 45.— do K 56.—. — Marije Terezije cesta štev. 13, II. nadstropje, vrata 107.

Iščem proti takojšnjemu vstopu

kontorista

z večletno prakso, zmožnega slovenske in nemške korespondence, strojepisja ter sploh vseh kontorskih del. Hrana in stanovanje v hiši. — FRANC OSET, veletrgovca na Vranskem pri Celju.

Zidarji in težaki

se sprejmejo pri prvovrstnem stavbinskem podjetju za nove zgradbe na Goriškem. Za stanovanje in hrano je poskrbljeno. Ponudbe na poštni predal št. 57, Trst 3.

Javna prostovoljna dražba

se vrši v soboto, dne 11. maja 1918 ob 9. uri dopoldne na dvorišču »pri Levu«, Marije Terezije cesta štev. 16 in sicer: več vozov, 3 zapravljenici, 1 gik, 1 lovski voz in mnogo vrstne konjske opreme. —

Večja nova hiša v Gorici

se prodaja. Vprašanja je poslati na upravo tega lista pod št. 1534 do 15. maja t. l.

Sprejme se izurjen kovaški pomočnik

Hrana in stanovanje v hiši, plačilo po dogovoru. IVAN STERLE, KRŠKO, DOLENJSKO.

Kupim solidni pisalni stroj

Ponudbe pod »Union 1530« na upravo »Slovenca«.

Ženitna ponudba.

Vnovec, 36 let star, 7000 K plače s pravico do pokojnine, želi se spoznati z zavedno, premožno gospodico oziroma vdovo dobrega srca. — Podrobne ponudbe pod »Jugoslovanska sreča« na upravo »Slovenca«.

Starejši uradnik

zmožen slovenskega in nemškega jezika, verziran v sodniški in politični uradni praksi, išče službe kot občinski tajnik ali knjigovodja pri kakem drugem podjetju v kaki večji občini na deželi. — Ponudbe pod štev. 1572 na upravo »Slovenca«.

Za birmo

bela etamin-obleka, malo nošena, za deklico 12 do 14 let, se zamenja za mast ali moko, eventualno z doplačilom. — Naslov pove uprava lista pod štev. 1571.

Stanovanje

s sobo s kuhinjo in prtičino išče mirna stranka za avgust ali tudi prej. Kdor je preskrbi, dobi 2 kg šunke, 3 kg fižola ali 50 kron.

Pisma na upravo lista pod šifro »Šunka«.

14 mesecev stara, 14 pesti visoka, lepa

KOBILA

je naprodaj za ceno po dogovoru pri Rudolfu Česniku, posestniku v Palčju štev. 1 pri št. Petru na Krasi.

Nadomestilo mila

za pranje perila, izborna peneče in prekaša vse doslej v prometu se nahajajoče izdelke. 1 zavoj t. j. 5 kg K 12.—, 1 zavoj z 10 kg K 23.—. Preprodajalec dobe popust pri naročilu celega zaboja z 250 kosi. Belo mineralno milo za čiščenje rok in finejšega perila. 1 zavoj 32 kosov K 14.—. Nadomestek za toaletno milo v raznih barvah, lepo dišeč, 1 zavoj 32 kosov K 18.—. Toaletno milo s finim vonjem, roza barve, 1 zavoj 24 vel. kosov K 18.—. Razposilja po povzetju. Pri večjem naročilu naj se pošlje polovica zneska naprej. Najmanj se more naročiti en zavoj vsake vrste. Izvozno podjetje M. Jünker v Zagrebu štev. 39, Petrinjska ulica 3., III., telefon 23-27.

CUNJE

suknene odrezke stare in nove, kakor vse vrste bombazastih in volnenih cunj, zaključeno, odeje, vrvi itd. v vsaki množini in po najvišji ceni kupuje

E. KOTZBEK V KRANJU.

Vinski sodi

tudi rabljeni, različne velikosti, se kupijo. Ponudbe na »Rosenkranz«, poštni predal, Ljubljana.

Modni salon

Rozi Fabčič, Rimska cesta 6

Velika izbira **slamnikov** od 15 K naprej. V zalogi imam vedno najnovejše dunajske modele in žalne klobuke po možno najnižjih cenah.

Kupujem:

les za jame od 12 cm naprej mehak okrogel les, [na nt, smrekovo lubje] lanskono in čreslo letošnje, kostanjev les od 10 cm hrastov les naprej.

Prosim ponudbe s skrajnimi cenami, množino in navedbo roka za oddajo.

VINKO VABIĆ,

Žalec 9, Južno štajersko.

Kulturno poslovanje. Takojšnje plačilo proti duplikatom.

Zamaške

nove in stare kupi vsako množino

tvrdka JELAČIN & Ko. Ljubljana ljubljanska industrija probkovih zamaškov

Ponudimo

za točno dobavo od skladišča na Dunaju ali v Budimpešti ca. 97-98%

žvepleni prah

pri celim vagonu K 22.— za kg pri pol vagonu K 23.— za kg pri manjši množini K 24.— za kg pri celim vagonu s poštno vred K 25.— za kg.

Domača trgovska in prometna a. dr. (Vaterl. Handels & Verkehrs A. G.) BUDAPEST V., Akadémia ut. 20. Telefon 133-66, 159-16. — Brzjavke: Grossist.

Miši, podgane stenice, ščurki.

Izdelovanje in razpošiljatev preizkus, radikalno učinkujočega uničevalnega sredstva, za katero dohajajo vsak dan zahvalna pisma. Za podgane in miši K 5.—; za ščurke K 4.50; tinktura za stenice K 2.—; uničevalec moljev K 2.—; prašek proti mrčesom K 1.50 in K 3.—; sem spadajoči razprševalec K 1.20; tinktura proti ušem pri ljudeh K 1.20; mazilo za uši pri živini K 1.50; prašek za uši v obleki in perilu K 2.—; tinktura za bolhe pri vseh K 1.20; prašek proti ušem pri perutnini K 2.—; tinktura proti mrčesu na sadju in zelenjavi (uničev. rastlin) K 3.—. — Pošilja po povzetju Zavod za pokončevanje mrčesa M. Jünker, Zagreb 39, Petrinjska ulica 3, III.

SIGORIN

zatre čudovito naglo

stenice

Vzorčna steklenica K 4.—, velika steklenica K 12.—, brizgalnica K 2.—. Dobiva se povsod. — Glavna razpošiljalnica:

Lekarna pri upanju, Pecs, Ogrsko

Soja-fižol

najboljše nadomestilo za kavo, se dobi pri SEVER & Komp., preje Peter Lassnik, Ljubljana. 20 gr z navodilom, kako se sadi, stane 80 vin. Pridelek je 40kratni. 1340

LJUDSKA POSOJILNICA

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, v lastnem domu Miklošičeva cesta št. 6, za frančiškansko cerkvijo sprejema hranilne vloge vsak delavnik dopoldne od 8. do 1. ure in jih obrestuje po 4 1/4 % tako, da dobe le-ti od vsakih 100 kron čistih 4 krone 25 vinarjev na leto.

„Ljudska posojilnica“ sprejema vloge tudi po pošti in daje za njih vplačilo na razpolago pošne položnice. Sprejema tudi vloge na tekoči račun ter daje svojim zadrugnikom posojila proti vknjižbi z amortizacijo ali brez nje, na osebni kredit proti poroštvo ali zastavi vrednostnih papirjev. Menice se eskomptujejo najbolje.

Rezervni zakladi znašajo nad en milijon kron. Stanje hranilnih virov je bilo koncem leta 1917 nad 34 milijonov kron.